

Zoetermeer, 15 maart 2024

Betreft: Reactie Bouwen met Staal op internetconsultatie Wijziging Omgevingsregeling met betrekking tot milieuprestatie gebouwen

Bouwen met Staal steunt de aanwijzing van de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken, met name omdat:

- a. de milieuprestatie wordt bepaald op basis van LCA's waar brede steun voor is. De ratio van waaruit de milieueffecten als gevolg van het te realiseren bouwwerk en alle processen die daartoe nodig zijn, worden bepaald, is prijzenswaardig en kent in Europa geen gelijke;
- b. de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken duidelijkheid geeft aan de markt.

Bouwen met Staal accepteert de keuze die de Rijksoverheid maakt bij het vaststellen van weegfactoren voor de verschillende milieuprestaties, alhoewel aansluiting bij de Europese PEF-systematiek voor de lange termijn robuuster lijkt.

Bouwen met Staal onderschrijft het belang van het opnemen van alle 19 milieucategorieën om tot een evenwichtige beoordeling van de milieuprestatie te komen, met de volgende aanvullende opmerkingen:

- a. Bij de integrale beoordeling moet rekening worden gehouden met de 9 planetaire grenzen voor een gezonde en veilige aarde (bron: updated planetary boundaries Stockholm Resilience Centre). Hierbij zijn indicatoren van de Europese norm EN 15804+A2 van belang. Deze norm werd in 2019 na uitvoerige studie (resultaat: CEN-TR 17005), consultatie en stemmingen volgens de vaste CEN-normalisatieprocedures vastgesteld. De norm EN 15804 is daarbij in opdracht van de Europese Commissie in lijn gebracht met de Europese PEF-systematiek (Product Environmental Footprint). In Nederland gebruiken we sinds jaar en dag indicatoren als humane toxiciteit en eco-toxiciteit die nu ook in de EN 15804+A2 zijn opgenomen.
- b. Bouwen met Staal is het er mee eens dat ook de externe infrastructuur voor externe energielevering is opgenomen en is voorstander voor de 'as-built' rekenverplichting.

Bouwen met Staal is kritisch op communicatie vanuit de Rijksoverheid:

- a. Enerzijds presenteert de Rijksoverheid de resultante van de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken als de integrale modellering van de milieubelasting. Anderzijds initieert en financiert de Rijksoverheid initiatieven die hier haaks op staan en verheft middelen, die mogelijk kunnen bijdragen aan een betere prestatie, ongenueanceerd tot doelen. Een voorbeeld hiervan is de Nationale Aanpak Biobased Bouwen (NABB) waarin, zonder referentie naar de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken, wordt gesuggereerd dat bio-based bouwmaterialen categorisch in alle toepassingen en onder alle omstandigheden beter zijn voor het milieu. De Rijksoverheid financiert zonder criterium met 200 miljoen euro. LCA berekeningen tonen echter aan dat een bepaald materiaal nooit per definitie een lagere MKI geeft ten opzichte van andere materialen. Dat verschilt per toepassing, het product en de oorsprong en bewerking van de daarbij gebruikte materialen.
- b. Bouwen met Staal verzoekt de Rijksoverheid om eenduidigheid in de markt te creëren en de relatie tussen doelen en middelen helder uit te leggen. Daarmee wordt voorkomen dat op basis van door de Rijksoverheid gewekte indruk betreffende presentaties, materialen worden bevoordeeld die dat op basis van hun MKI prestaties niet verdienen.
- c. Bouwen met Staal verzoekt de Rijksoverheid ook om herhaling te voorkomen en in communicatie de integrale milieubelasting als uitgangspunt te nemen, in plaats van mogelijke middelen die kunnen bijdragen aan de realisatie van beleidsmatige doelstellingen.

4. Bouwen met Staal stelt vast dat de Rijksoverheid in de afgelopen jaren perspectief heeft gegeven op de aanstaande implementatie van de weegfactoren en oog heeft voor de uitvoering,, waarbij de volgende punten aangestipt worden:

a. De huidige weegfactoren over 11 milieueffecten hebben de bouw gestimuleerd door langjarig stabiel te zijn. Ook nu is de verwachting dat er langjarige stabiliteit is in de weegfactoren voor 19 milieueffecten en deze minimaal 10 jaar stabiel te houden om de innovaties en investeringscycli van de juiste impuls te voorzien.

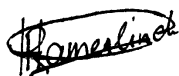
b. De Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken is gebaseerd op Europese normen. De wijziging van de onderliggende norm EN 15804:2012+A1:2013 naar EN 15804:2012 +A2:2019 is al bekend sinds het jaar 2019. Reeds enkele jaren investeren producenten in het vullen van de Nationale Milieudatabase met de additionele gegevens (19 milieuaspecten in plaats van 11) om klaar te zijn voor de nu lopende wijziging van de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken. Hiertoe zijn inspanningen gepleegd om ook buitenlandse producenten en hoofdkantoren te overtuigen dat dit de bedoeling is. Een afwijking van de 19 milieuaspecten vanuit de EN 15804:2012 +A2:2019 draagt niet bij aan de verdere ontwikkeling en vulling van de NMD database.

c. De geldigheidsduur van NMD-productkaarten is vijf jaar en elke vijf jaar wordt in de regel ook een update gemaakt. Dit pleit voor stabiliteit in de gereguleerde milieueffecten en die wordt geboden door vanuit de Bepalingsmethode Milieuprestatie Bouwwerken te verwijzen naar de EN 15804:2012 +A2:2019. Deze stabiliteit is belangrijk voor de markt en dient erkend te worden door de Rijksoverheid. Niet alleen voor de komende vijf jaar maar ook voor de daaropvolgende vijf jaar.

d. Het werkingsgebied van het beleid is van belang voor de markt. Afwijkingen van de vastgestelde weegfactoren door opdrachtgevers of aanbestedende diensten is onwenselijk.

Wij zijn als metaalsector graag bereid een bijdrage te leveren aan het concretiseren van de genoemde vijf opmerkingen / aanbevelingen.

Namens Bouwen met Staal,

Dr. Ir. Ralph Hamerlinck